

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponentský*

Autor/ka práce: *Dominik Plešr*

Název práce: *Analýza evropské politiky jako evropské identity v čase*

Vedoucí práce: *PhDr. Mgr. Jan Balon, Ph.D.*

Oponent/tka: *Mgr. Petra A. Beránková*

Navržené hodnocení: nedoporučuji k obhajobě

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autor si pro svou bakalářskou práci zvolil poměrně ambiciózně téma evropské identity v kontextu evropské politiky. Vytyčil si za cíl nalézt „projevy evropské identity v evropské politice“ a hlavní výzkumnou otázku formuloval následovně: „*Lze spatřovat v evropské politice stopy po něčem, co je evropskou identitou?*“ (str. 5). Z konceptualizace tématu se zdá, že svou otázku a cíl autor příliš nepromyslel. Nenabízí totiž čtenáři práce žádné vysvětlení, jak spolu evropská politika a evropská identita mohou souviset, ani proč bychom se tímto tématem měli zabývat. Teoretické ukotvení práce zcela chybí. V konceptualizaci navíc chybí klíčové koncepty typu *kolektivní identita*, *kolektivní paměť* či *nacionalismus*. Domnívám se proto, že výzkumná otázka není formulována vhodně a je zavádějící.

V závěru práce autor explicitně odpovídá na otázku formulovanou v úvodu, dochází však ke značně banálnímu závěru, že v evropské politice lze spatřovat stopy evropské identity. Opomíjí tak skutečnost, že evropská identita je konstruktem, který mj. slouží k legitimizaci Evropské unie jako takové, tedy je přirozené, že bude v dokumentech EU figurovat. Autor dále identifikoval několik „konceptů evropské identity“: *křesťanství*, *spor s islámem*, *kolonialismus*, *věda*, *smysl pro právo* a *člověk sofista*. Domnívám se, že vhodnější by bylo tyto koncepty označit spíše za komponenty evropské kolektivní paměti, či za komponenty konstrukce evropanství.

Struktura práce je poměrně logická, avšak subkapitola *K obhajobě metodologie* se zdá být v kontextu celé práce zbytečná a její obsah by bylo vhodné předsunout do předchozí kapitoly. Stejně tak kapitoly *Kritický souhrn ...* by dle mého názoru měly být logicky podřazeny přechodným kapitolám, aby práce nebyla rozmělněna do přílišného počtu kapitol.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autor vychází ze zhruba šestnácti zdrojů (pokud nepočítám zprávy ze šetření Eurobarometr a analyzované dokumenty), což by pro bakalářskou práci mohlo být dostačující, pokud by s nimi bylo pracováno řádným způsobem a byly vybrány na základě cíleně vedené rešerše, což se nestalo (a tedy chybí zdroje, které jsou pro dané téma zásadní). Z práce jsem nabyla dojmu, že odkazy na literaturu mají spíše ozdobnou funkci a někdy není zřejmé, jak některé citace a parafráze zapadají

do kontextu práce. V jiných částech práce naopak odkazy na literaturu zcela chybí (např. str. 7). Použité zdroje jsou většinou sekundární (převážně učebnice, slovníky a závěrečné práce), výjimku tvoří zdroje užité pro část, která je neobratně nazvána jako „Téma přehled“. V této části sice autor používá i několik odborných článků, ale není jasné, proč je popisuje a jak souvisí s jeho vlastní prací.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Metodologie působí nepromyšleným dojmem. Jde o kombinaci „historické analýzy“ (o kvalitě jejíhož provedení by šlo s úspěchem pochybovat), povrchní analýzy dokumentů a popisného přehledu výsledků Eurobarometru. „Historická analýza“ je provedena značně ledabyle a nesystematicky. Jednotlivé historické události místy nejsou řazeny chronologicky a jejich výběr není řízen jasně stanovenými kritérii. Analýza dějinných událostí tak působí chaoticky a vedle sebe se ocitá například i zemědělská revoluce a Velká francouzská revoluce (viz str. 20). Naopak zcela chybí některé významné mezníky (např. Karel Veliký, Velké schizma či protestantství). Dojem kazí také četné faktografické a interpretační chyby (například záměna *Svaté ligy* za *Svatou alianci* na str. 19; zjednodušující interpretace Velké francouzské revoluce jako „revolty lidu proti králi“ na str. 20).

Analýza dokumentů je spíše přehledem nežli analýzou a utápí se v nepodstatných detailech. Po obsahové stránce doplácí analýza dokumentů na neznalost dějin evropské integrace, což se mj. projevuje v opomíjení standardních názvů evropských smluv (např. označování *Shlčovací smlouvy*, tj. *Merger treaty*, jako smlouvy „Mergerské“, což ve čtenáři může vyvolávat dojem, že existuje nějaké město Merger). Mezi „historickou analýzou“ a analýzou dokumentů jsem postrádala alespoň letmé nastínění historie a kontextu evropské integrace. Následný přehled dat z Eurobarometru nezapadá do celkového kontextu práce a není jasné, jak souvisí s výzkumnou otázkou.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumentační rovina práce je zcela nedostatečná. Autor se dopouští četných argumentačních chyb. Mnohá tvrzení jsou nepodložená a na některých místech si autor dokonce sám odporuje.

5. Jsou v práci autora/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ne, místy nejsou (vzhledem k ledabyle vedenému odkazovému aparátu).

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Práce je po stylistické stránce poměrně slabá, čtenář může být místy zmaten krkolomnými, nejasnými a nesmyslnými formulacemi (např. „politický spirit a imperativ“ na str. 6 či označování názorů občanů EU za „strukturu Evropy“ na str. 56). Matoucí je zejména nestandardní používání pojmů *identita* a *politika*, které si autor definuje sám podle svých dojmů (viz str. 6-8). Přehlednost ztěžuje i skutečnost, že text není na mnoha místech členěn do odstavců (např. strany 16-23). Vážné nedostatky lze nalézt i u odkazového aparátu, protože bibliografické záznamy v seznamu použité literatury jsou uváděny v několika odlišných formátech. I některé citace odporují zásadám publikační etiky (např. citace v citaci na str. 19).

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Ačkoliv autor zmiňuje, že identita je konstruována, v samotné práci nevědomky vychází spíše z pozic pozitivismu a snaží se „objevit“ evropskou identitu, která jakoby existuje nezávisle na vůli aktérů.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

- Z čeho jste vycházel při své konceptualizaci pojmu politika (str. 6)?
- Co si má čtenář představit pod konceptem „člověk-sofista“? Vysvětlete prosím své pojetí sofismu.
- K čemu je užitečné srovnávat klíčové koncepty evropských dějin s hodnotami deklarovanými Evropskou unií?
- Jak souvisí evropská identita s evropskou politikou?
- Na str. 24 uvádíte, že Vaším cílem je zodpovědět otázku, „co tvořilo skutečně evropskou identitu“? Z čeho usuzujete, že Vámi vybrané historické události a koncepty jsou právě těmi „skutečnými“ komponenty evropské identity?

Celkové hodnocení práce:

Práci Dominika Plešra **nedoporučuji k obhajobě**. Ve své práci totiž projevuje elementární neznalost základních společenskovedních pojmů (politika, identita), což v důsledku vede k nevhodně zvolené výzkumné otázce. Práce není nikterak teoreticky ukotvena a použité metody nejsou dostatečně popsány a jejich použití je povrchní a nesystematické. Samotná analýza obsahuje řadu faktografických chyb. Nerada bych ale autora připravila o možnost obhajoby. Pokud by se v rámci ní zvládl vypořádat s výše navrženými otázkami, doporučuji práci hodnotit nejlépe jako dobrou.

V případě přepracování práce doporučuji zejména zúžit téma a vyjasnit užívání pojmů „politika“ a „identita“. Dále doporučuji zasadit práci do kontextu dějin evropské integrace a dalších relevantních konceptů, jako je *kolektivní identita*, *kolektivní paměť* či *nacionalismus*, a teoreticky práci ukotvit.

Datum: 8. 6. 2015

Podpis:

